

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 5.2.1993 günlü olup Anayasa Mahkemesine 25.6.1993 tarihinde verilen başvurma kararının gerekçesi aynen şöyledir:

"3795 sayılı Yasa'nın 3. maddesinin (d) bendi, lise üstü dört yıl süreli yüksek teknik öğretim gören erkek teknik öğretmen okulu, erkek teknik yüksek öğretmen okulu, yüksek teknik öğretmen okulu ve teknik eğitim fakültesi mezunları ile kız teknik öğretmen okulu, kız teknik yüksek öğretmen okulunun ve mesleki eğitim fakültesinin teknik eğitim veren bölümlerinden mezun olanlara "teknik öğretmen" unvanı verilmesini öngörmüş ve aynı maddenin (e) bendinde, teknik öğretmen unvanını kazananlar için ilgili eğitim fakültelerince düzenlenecek en fazla iki yarıyıl süreli tamamlama programlarını başarıyla bitirenlere dallarında mühendis unvanı verileceği belirtilmiştir.

Anayasa'nın 10. maddesi, herkesin ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğunu, hiçbir kişiye veya sınıfa ayrıcalık tanınamayacağını kurala bağlamış, 42. maddesinde de eğitim ve öğretimin çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre Devletin gözetim ve denetimi altında yapılacağı belirtilmiş ve yüksek öğretim kurumları başlıklı 130. maddesinde ise çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Ülkemizde, üniversitelerin fakültelerine veya fakültelerin bölümlerine ÖSYM tarafından merkezi sistemle yapılan sınav sonucu öğrenciler seçilmekte ve yerleştirilmektedir. Böylece fakültelerde veya fakültelerin bölümlerinde yapılan eğitim ve öğretimin niteliği ve öğrencilerin tercihleri gözönünde tutularak yapılan sınavlardaki başarı durumlarına göre fakültele ve yüksekokullara girişte eşitlik sağlanmaktadır.

Bir yükseköğretim kurumunu bitiren kişilerin kendilerini geliştirmelerine olanak sağlanması çağdaş eğitim-öğretim hizmetlerinin bir gereği sayılabileceği gibi Anayasa'nın da temel ilkelerindendir.

3795 sayılı Yasada, bu amaçla teknik öğretmen unvanı kazanmış kişilere belli bir programı başarıyla tamamlamaları koşuluyla kendi dallarında mühendis unvanı verilmesi sağlanmakta ve Yasa'nın 3/e maddesinde, teknik öğretmen unvanı kazananlardan teknik eğitim fakültelerince düzenlenecek programları başarıyla bitirenlere mühendis unvanı verilmesi öngörülmektedir.

Fakülteler yüksek düzeyde eğitim, öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan yükseköğretim kurumlarıdır. Anayasa'nın 42. ve 130. maddelerinde sözü edilen çağdaş eğitimin konu ile ilgili fakültelerde yapılacağı doğaldır. Herhangi bir fakültenin, eğitim konusu başka olan bir fakülteye ait tamamlama eğitimi yapması ve o konuda diploma vermesi düşünülemez.

Teknik öğretmenler, teknik eğitim fakültesi mezunları olup, aldıkları eğitim ve öğretim doğal olarak bu fakülteler düzeyinde ve öğretmen yetiştirmeye yöneliktir. Yasayla bu öğretmenlere tamamlama programlarında başarıyla olmaları koşuluyla mühendis ünvanı

verilmesi olanağı getirildiğine göre, düzenlenecek ve uygulanacak tamamlama programının mühendislik eğitimi veren fakültelerde ve bu fakültelerin öğretim programı doğrultusunda, bu eğitimin esas ve usullerini kapsayacak biçimde hazırlanması ve mühendislik niteliği verebilecek ölçüde düzenlenmesi gerekmektedir. Teknik eğitim fakültesi mezunu olan öğretmenlere, mühendislik eğitimi ile ilgili olmayan kendi fakültelerince düzenlenecek ve uygulanacak program sonucunda mühendislik unvanı verilmesi Anayasa'nın eşitlik, eğitim ve öğretimin çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre yapılması ilkesine aykırı olmaktadır.

Diğer yandan, eğitim kurumları arasında yapılması düşünülen tamamlama eğitimine giriş koşulları ile eğitimin süresi ve yerinin, özerk üniversitelerce belirlenmesi gerekir.

Üniversiteler özerk olduğuna göre fakülte veya yüksekokulları bitirenlerin yapabilecekleri tamamlama eğitimi ile ilgili esasların, uygulama yerinin ve süresinin de üniversiteler tarafından belirlenmesi ve konu ile ilgili fakültelerce uygulanması gerekir.

Yasa'da teknik eğitim fakültelerince düzenlenmesi ve uygulanması öngörülen tamamlama programları, eğitim fakültesi ile mühendislik fakültesi arasındaki formasyon farkını kapatmaya yönelik olduğuna göre öncelikle bu farkın belirlenmesi ve verilecek eğitimin genel ilke ve esasları belirlendikten sonra bu eğitimin verilebileceği sürenin hesaplanması gerekirken "en fazla iki yarıyıl süreli tamamlama programlarını başarıyla bitirenlere dallarında mühendislik unvanı verilir" kuralı da yine Anayasa'da belirlenen eşitlik ilkesine aykırıdır.

Diğer taraftan teknik öğretmen unvanı veren yüksekokul ve fakültelerindeki teknik branşlar ile mühendislik branşları da eşit değildir. Bir başka anlatımla, mühendislik konusu olmayan veya konu edilmesine olanak dahi bulunmayan bazı branşlarda mesleki teknik eğitim yapılmaktadır. Mühendislik konusu olmayan branşlarda mesleki teknik eğitim görmüş öğretmenlerin ne şekilde ve hangi konularda mühendislik tamamlama eğitimi yapabilecekleri de ayrıca tartışmaya değer bir konudur. Mühendisliğe konu olmayan teknik öğretim konularında hiçbir ayırım yapılmaksızın yasa ile sınırlı süre içinde mühendislik tamamlama eğitimi öngörülmesi de bilimsel özerkliğe ve işin niteliğine, eğitimin gereklerine aykırı düşmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle; 3795 sayılı Yasa'nın 3/e maddesi, Anayasa'nın eşitlik ilkesi ile 42. ve 130. maddelerine aykırı görüldüğünden, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddeleri uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karara değin, davanın geri bırakılmasına, kararla birlikte dosyada bulunan dava dilekçesi ekleri ve savunma dilekçesinin bir örneğinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine 5.2.1993 gününde oybirliğiyle karar verildi.""